

OBEC DRŽKOVCE Hlavný kontrolór

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Držkovce na roky 2025– 2027 a k návrhu viacročného rozpočtu obce na rok 2025

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. predkladám **odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2025.**

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2025 (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2027 a návrhu rozpočtu na rok 2025, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

I. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a návrhu rozpočtu obce na rok 2025 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so **zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a **zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia **zákonov:**

- **č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady** v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- **č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí, **č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení** v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so **všeobecne záväznými nariadeniami obce:**

- Zásady nakladania s finančnými prostriedkami obce Držkovce
- VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Držkovce
-

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti z obce Držkovce

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Metodickým pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č.5238/2004-42

II. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza z vývoja hospodárenia obce v roku 2024 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch. Je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona. Zostavený je ako viacročný programový rozpočet obce. V návrhu rozpočtu sú vyjadrené zámery rozvoja územia obce a potrieb jej obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok 2025 je záväzný. Jeho zmeny možno realizovať len zmenou v rámci schvaľovacieho procesu a kompetencií orgánov obce. Rozpočet na rok 2026 a 2027 nie je záväzný, má len orientačný charakter, bude sa upresňovať v ďalšom rozpočtovom roku.

Viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 a rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne člení na:

- bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu obce Držkovce na rok 2025 pokračuje v dosiahnutých výsledkoch hospodárenia v uplynulých rokoch. Vychádza z doteraz známych skutočností a nadväzuje na predpokladané príjmy a výdavky, ktoré obsahujú očakávaný nárast energií, inflácie a miezd. V čase pri zostavovaní rozpočtu obce na rok 2025 nie je zverejnený štátny rozpočet SR, v ktorom sa určuje objem podielu obce na výnose dane z príjmov fyzických osôb

V rozpočte sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytnú prostriedky z rozpočtu.

III. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2027 a návrh rozpočtu obce na rok 2025. Rozpočet je zostavený v mene EURO.

Návrh rozpočtu na rok 2025 predpokladá celkové príjmy a výdavky v čiastke **611.900,00 €**. Príjmy bežného rozpočtu sú navrhované v objeme **605.100,00 €**, kapitálové príjmy rozpočtu sú navrhované v objeme **0,00 €**, finančné operácie rozpočtu v sume **6.800,00 €**. Výdavky bežného rozpočtu sú navrhované v objeme **605.100,00 €**, kapitálového rozpočtu v sume **0,00 €**, výdavkové finančné operácie vo výške **6.800,00 €**.

V predloženom návrhu na rok 2025 je dodržaná hlavná zásada pri zostavovaní rozpočtu, a to zabezpečenie vyrovnaného bežného rozpočtu.

Návrh prípravy rozpočtu obce na roky 2025 -2027 rámujú podmienky rozpočtového hospodárenia. Nadväzuje na dosiahnuté výsledky hospodárenia v uplynulých rokoch.

Rozpočet za rok 2024 nie je základňou, z ktorej by sa automaticky pristupovalo v roku 2025 ku kvantifikácii výdavkov príslušnej rozpočtovej kapitoly, ale vytvára reálne predpoklady k zostaveniu príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu, keď je možné rozdeliť len taký objem finančných prostriedkov, ktorý je reálne k dispozícii.

Hlavný zámer návrhu rozpočtu je zabezpečiť **vyrovnaný bežný rozpočet**.

PRÍJMY

Rozpočet príjmov sa nezostavuje v programovej štruktúre. Príjmy sú súčasťou tabuľkovej časti návrhu rozpočtu. Členia sa na bežné a kapitálové príjmy.

Bežné príjmy tvoria podielové dane zo štátneho rozpočtu, miestne dane a poplatky, príjmy z majetku, transfery na prenesený výkon štátnej správy a dotácie s tým súvisiace.

Daňové príjmy, najmä výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu. Výnos dane je stanovený zákonom č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve. Z týchto príjmov sa zabezpečuje financovanie originálnych kompetencií, vrátane všetkých originálnych pôsobností presunutých a presúvaných z orgánov štátnej správy. Predpoklad príjmov do rozpočtu obce plynie z rozpočtu verejnej správy. Preto návrh príjmov rozpočtu obce vychádza z predpokladaného podielu obce na výnose dane z predpokladaných prepočtov.

Rozpočet daňových príjmov vychádza z predpokladu vyplývajúceho z VZN o miestnych daniach a poplatkoch

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z vlastníctva majetku a z administratívnych poplatkov a transfery.

Kapitálové príjmy v roku 2025 nebudú rozpočtované, a stále vychádzajú z predpokladu a zo zostatkov na účtoch predchádzajúceho roka.

3.1. VÝDAVKY

Bežné výdavky sú navrhované podľa jednotlivých kapitol na zabezpečenie základných úloh samosprávy. Rátajú s predpokladom valorizácie plátov pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Rozpočet ostatných bežných výdavkov vychádza z skutočnosti roku 2025 a plánovanej údržby v obci.

Kapitálové výdavky zahŕňajú plánované investičné aktivity obce. Zdrojom financovania týchto aktivít sú prostriedky zo zdrojov štrukturálnych fondov EÚ a ŠR, z prebytku bežného rozpočtu a z peňažných fondov obce.

Rozpočet je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Obecné zastupiteľstvo môže v priebehu rozpočtového roku zmenu rozpočtu podľa potreby upraviť.

- znížený príjem daní z príjmov fyzických osôb v celoštátnom meradle spôsobený dopadom prípadného zvyšovania miery nezamestnanosti,
- možnosť nestabilného financovania školstva v originálnych kompetenciách, sociálnych služieb a zdravotníctva vyplývajúceho zo súčasného stavu a situácie,
- nejasná situácia financovania platov zamestnancov škôl a školských zariadení a nových nákladov súvisiacich s úhradou za stravu žiakov,
- dopad súčasnej celosvetovej politickej, hospodárskej a ekonomickej krízy na vývoj tvorby verejných prostriedkov,
- vznik novej energetickej krízy a jej dopad na verejné financie, najmä na prevádzku škôl a ostatných zariadení financovaných z rozpočtu obce,
- Obec môže podľa zákon č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočtové prostriedky použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte schválené. Podľa § 14 ods. 2 zákona môže prostredníctvom svojho orgánu /starostu/ vykonávať zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:
 - presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
 - povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov.

Záverčné stanovisko:

1./ *Návrh rozpočtu na rok 2025 zodpovedá príslušným predpisom, je zostavený podľa predpísanej rozpočtovej klasifikácie a spĺňa predpísanú štruktúru.*

2./ *Návrh rozpočtu bežných príjmov a výdavkov je spracovaný pre obdobie 2025 a 2027*

3./ *Návrh rozpočtu bol zverejnený na pripomienkovanie zákonom stanoveným spôsobom.*

*Odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Držkovciach
návrh
rozpočtu na rok 2025
schváliť.*

V Držkovciach, dňa 28.11.2024

IV.

Katarína Hubayová
hlavná kontrolórka obce

NÁVRH UZNESENIA

O b e c n é z a s t u p i t e ľ s t v o o b c e D r ť k o v c e

A/ b e r i e n a v e d o m i e

- stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu
- návrh programového rozpočtu na roky 2026 – 2027

B/ s c h v a ľ u j e

- rozpočet obce Držkovce na rok 2025
bez pripomienok / s pripomienkami